

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET ŠIMECKI PROTIV HRVATSKE

(Zahtjev br. 15253/10)

PRESUDA

STRASBOURG

30. travnja 2014. godine

Ova će presuda postati pravomoćna pod okolnostima utvrđenim u članku 44. stavak 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Šimecki protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

Isabelle Berro-Lefèvre, *predsjednica*,

Elisabeth Steiner,

Mirjana Lazarova Trajkovska,

Paulo Pinto de Albuquerque,

Erik Møse,

Ksenija Turković,

Dmitry Dedov, *suci*,

i Søren Nielsen, *tajnik Odjela*,

Nakon vijećanja zatvorenog za javnost 8. travnja 2014. godine,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 15253/10) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatska državljanka, gđa Maja Šimecki („podnositeljica zahtjeva“) podnijela Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija“) dana 1. ožujka 2010. godine.

2. Podnositeljicu je zastupala gđa V. Šnur, odvjetnica iz Vinkovaca. Hrvatsku vladu („Vlada“) zastupala je njezina zastupnica gđa Š. Stažnik.

3. Podnositeljica je posebno tvrdila da je u ovršnom postupku koji je protiv nje pokrenut bila spriječena u pristupu sudu te da u tom pogledu nije imala učinkovito pravno sredstvo.

4. Dana 9. lipnja 2011. godine o zahtjevu je obaviještena Vlada.

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

5. Podnositeljica je rođena 1981. godine i živi u Mirkovcima.

A. Ovršni postupak

6. Dana 7. srpnja 2004. godine Općinski sud u Krku donio je rješenje o ovrsi (u daljnjem tekstu: „prvo rješenje o ovrsi“) na podnositeljičinoj pokretnoj imovini zbog neplaćenih računa za mobilni telefon u razdoblju između 5. srpnja i 6. listopada 2003. godine. Ovo rješenje je 22. listopada 2004. godine dostavljeno izvjesnom M.K. te je postalo pravomoćno.

7. Dana 7. srpnja 2006. godine Općinski sud u Krku je na prijedlog ovrhovoditelja godine odredio ovrhu na plaći podnositeljice (u daljnjem tekstu: „drugo rješenje o ovrsi“). Ova odluka dostavljena je podnositeljici zahtjeva 27. studenoga 2006. godine.

8. Dana 4. prosinca 2006. podnositeljica je podnijela žalbu protiv oba rješenja o ovrsi. Navela je kako nije mogla uspostaviti navedene telefonske pozive jer je bila u pritvoru između 14. kolovoza 2003. godine i 26. listopada 2004. godine, a policija joj je oduzela mobilni telefon. Priložila je potvrdu o oduzimanju predmeta iz koje se vidi da su joj bili oduzeti mobilni telefon i SIM-kartice.

9. Nadalje je navela da joj prvo rješenje o ovrsi nikad nije bilo dostavljeno jer se u to vrijeme nalazila u pritvoru.

10. Podnositeljica je zaključno podnijela prijedlog za ukidanjem klauzule ovršnosti prvog rješenja o ovrsi.

11. Podnositeljica je žalbu podnijela Općinskom sudu u Krku 4. prosinca 2006. godine, koji je žalbu proslijedio Županijskom sudu u Koprivnici kao žalbu protiv drugog rješenja o ovrsi.

12. Dana 29. kolovoza 2007. godine Županijski sud u Koprivnici odbacio je podnositeljčinu žalbu kao nepravovremenu, smatrajući da je rok za podnošenje žalbe bio 5. prosinac 2006. godine, a da je žalba podnesena 6. prosinca 2006. godine

13. Dana 17. rujna 2007. godine podnositeljica zahtjeva zatražila je od Županijskog suda da ispravi svoje rješenje, s obzirom na to da je žalbu zapravo podnijela 4. prosinca 2006. godine.

14. Dana 12. listopada 2007. godine Županijski sud u Koprivnici odbio je podnositeljčin zahtjev za ispravkom. Mjerodavni dio tog rješenja glasi kako slijedi:

„... sud može ispraviti pogreške u imenima i brojevima i druge očite pogreške ... te nedostatke ... U konkretnom slučaju, odlukom ovog drugostupanjskog suda, žalba je doista pogrešno odbačena kao nepravodobna ... Međutim bez obzira na to, ovdje nije počinjena očita pogreška ... koja bi se mogla ispraviti, nego se radi o pogrešnoj odluci kojom je sud vezan nakon odluke strankama bez obzira na njenu nepravilnost ...

Međutim, ovdje treba napomenuti da ovršenica takvom pogrešnom odlukom ovog drugostupanjskog suda nije oštećena. Naime, ovršenica je žalbu protiv rješenja o ovrsi ... od 7. srpnja 2006. godine podnijela zbog bitne povrede odredaba postupka, navodeći da joj nikada nije uredno dostavljeno rješenje o ovrsi. Budući da se radi o rješenju kojim je određen nastavak postupka na novom sredstvu, žalba protiv takvog rješenja se može izjaviti samo ako se njime odredi ovrha na stvarima i prvima koji su izuzeti od ovrhe (članak 46. stavak 2. Ovršnog zakona) ... trebalo je takvu žalbu odbiti.

Ukoliko je točna žalbena tvrdnje ovršenice kako joj nikad nije dostavljeno rješenje o ovrsi ..., tada isto rješenje nije ni postalo pravomoćno pa bi, po ocjeni ovog suda, ovršenica trebala zahtijevati od suda prvog stupnja da joj dostavi rješenje na zakonom propisani način, nakon čega joj teče rok za žalbu ...“

15. Podnositeljica je zatim podnijela ustavnu tužbu, nakon čega je Ustavni sud RH tu ustavnu tužbu razdvojio na ustavnu tužbu protiv rješenja Županijskog suda u Koprivnici kojim je žalba podnositeljice odbačena kao nedopuštena i ustavnu tužbu protiv rješenja Županijskog suda u Koprivnici o odbijanju da ispravi prethodno rješenje. Dana 26. listopada 2009. godine Ustavni sud je odbacio obje ustavne tužbe jer nisu podnesene protiv odluke o biti stvari te stoga ne podliježu ustavnosudskom preispitivanju.

B. Postupak povodom podnositeljčina zahtjeva za zaštitom prava na saslušanje u razumnom roku

16. U međuvremenu, 30. studenoga 2007. godine podnositeljica je podnijela zahtjev Vrhovnom sudu RH zbog duljine ovršnog postupka.

17. Dana 10. prosinca 2007. godine Vrhovni sud je odlučio da nije nadležan te je predmet proslijedio Županijskom sudu u Rijeci.

18. Dana 29. siječnja 2009. godine Županijski sud u Rijeci utvrdio je povredu podnositeljčinog prava na suđenje u razumnom roku, dosudio joj naknadu od 4.500 kuna i naložio Općinskom sudu u Krku da dovrši ovršni postupak u roku od šest mjeseci od dostave ove odluke.

19. Čini se da se Općinski sud u Krku nije držao tog roka.

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO

20. Mjerodavne odredbe Zakona o parničnom postupku, Službeni list Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije br. 4/1977, 36/1977 (ispravak), 36/1980, 69/1982, 58/1984, 74/1987, 57/1989, 20/1990, 27/1990 i 35/1991, i Narodne novine Republike Hrvatske br. 53/1991, 91/1992, 58/1993, 112/1999, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 148/2011 i 25/2013) koje su bile na snazi u predmetno vrijeme, propisuju:

Članak 118.

„(4) Nakon proteka tri mjeseca od dana propuštanja ne može se tražiti povrat u prijašnje stanje“

Članak 137.

„Osobama lišenim slobode dostava se obavlja preko uprave zatvora ...“

Članak 142.

(1) „...presuda i rješenje protiv kojih je dopuštena posebna žalba dostavit će se osobno stranci odnosno njezinu zakonskom zastupniku odnosno punomoćniku ...“

(2) „Ako se osoba kojoj se pismeno mora osobno dostaviti ne zatekne tamo gdje se dostava ima obaviti, dostavljač će se obavijestiti kad i na kojem mjestu mogao tu

osobu zateći i ostaviti joj... pismenu obavijest da radi primanja pismena bude u određeni dan i sat u svom stanu odnosno na svome radnom mjestu.“

21. Mjerodavne odredbe Ovršnog zakona (Narodne novine Republike Hrvatske br. 57/1996, 29/1999, 42/2000, 173/2003, 194/2003, 151/2004, 88/2005, 121/2005 i 67/2008) koje su bile na snazi u predmetno vrijeme, propisuju:

Članak 5.

„(3) Ako se pravomoćno rješenje o ovrsi određenim sredstvom ili na određenom predmetu ne može provesti, ovrhovoditelj može radi namirenja iste tražbine predložiti novo sredstvo ili predmet ovrhe. U tom slučaju sud će donijeti novo rješenje o ovrsi i nastaviti ovrhu na temelju toga rješenja“

Članak 33.

„(3) Potvrdu o ovršnosti za izdavanje koje nisu bili ispunjeni zakonom propisani uvjeti ukinut će rješenjem isti sud, odnosno tijelo, na prijedlog ili po službenoj dužnosti.“

Članak 46.

„(2) Protiv rješenja iz članka 5. stavka 3. ovoga Zakona ovršenik može izjaviti žalbu samo ako se njime odredi ovrha na stvarima ili pravima koji su izuzeti od ovrhe ...“

22. Mjerodavni dio Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (Narodne novine br. 99/1999, 29/2002 i 49/2002) glasi kako slijedi:

Članak 62.

„1. Svatko može podnijeti Ustavnom sudu ustavnu tužbu ako smatra da mu je pojedinačnim aktom tijela državne vlasti, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima, kojim je odlučeno o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela, povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda zajamčena Ustavom, odnosno Ustavom zajamčeno pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu (u daljnjem tekstu: ustavno pravo)...

2. Ako je zbog povrede ustavnih prava dopušten drugi pravni put, ustavna tužba može se podnijeti tek nakon što je taj pravni put iscrpljen.“

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. KONVENCIJE

23. Podnositeljica je prigovorila da nije imala pristup sudu u ovršnom postupku koji je pokrenut protiv nje. Pozvala se na članak 6. stavak 1. Konvencije čiji mjerodavni dio glasi kako slijedi:

„Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi... svatko ima pravo da sud pravično... ispita njegov slučaj ...“

A. Dopuštenost

24. Vlada je osporila dopuštenost ovog zahtjeva na dva temelja. Tvrdi da se podnositeljica nije pridržavala roka od šest mjeseci te da nije iscrpila domaća pravna sredstva.

1. *Tvrdnje stranaka*

25. Vlada navodi da je podnositeljica Sudu podnijela zahtjev izvan roka od šest mjeseci. Prema mišljenju Vlade, taj je rok počeo teći puno prije od datuma dostave rješenja Ustavnog suda na koje se podnositeljica pozvala prilikom podnošenja zahtjeva. Prema Vladi, Ustavni sud je ranije u svojoj dobro utvrđenoj sudskoj praksi zauzeo stajalište da ne odlučuje o osnovanosti ustavnih tužbi protiv postupovnih odluka u ovršnim postupcima.

26. Vlada također navodi da podnositeljica nije iscrpila sva raspoloživa domaća pravna sredstva, jer je mogla podnijeti prigovor protiv prvog rješenja o ovrsi ili zatražiti da se postupak vrati u prijašnje stanje ako iz opravdanih razloga nije bila u mogućnosti podnijeti žalbu u zakonskom roku. Dodatno, Vlada tvrdi da je podnositeljica mogla predložiti ukidanje klauzule ovršnosti prvog rješenju o ovrsi ako su istinite njezine tvrdnje da joj Općinski sud u Krku nije dostavio odluku.

27. Podnositeljica tvrdi da nisu postojali razlozi za upotrebu svih pravnih sredstava koje je predložila Vlada.

2. *Ocjena Suda*

28. Sud najprije ponavlja da su uvjeti iz članka 35. stavak 1. koji se tiču iscrpljivanja domaćih pravnih sredstava i šestomjesečni rok u bliskom međusobnom odnosu, jer nisu samo kombinirani u istome članku nego su isto tako izrečeni u jednoj rečenici čije gramatičko tumačenje podrazumijeva takav međusobni odnos (vidi predmet *Berdzenishvili protiv Rusije* (odluka), br. 31697/03, ESLJP 2004-II (izvatci) i *Dolenec protiv Hrvatske*, br. 25282/06, § 191., 26. studenoga 2009. godine).

29. U pravilu, šestomjesečni rok teče od datuma pravomoćne odluke donesene u postupku iscrpljivanja domaćih pravnih sredstava. Članak 35. stavak 1. ne može se tumačiti na način koji bi zahtijevao da podnositeljica obavijesti Sud o svom prigovoru prije nego što je njezin položaj u vezi s tim pitanjem konačno riješen na domaćoj razini. Sud je u tom pogledu već presudio da se od podnositelja u načelu zahtijeva da, u cilju zadovoljenja načela supsidijarnosti, prije nego podnesu svoje prigovore protiv Hrvatske Sudu, pruže priliku Ustavnom sudu RH da popravi situaciju u kojoj se nalaze (vidi *Orlić protiv Hrvatske*, br. 48833/07, § 46., 21. lipnja 2011. godine).

30. Svrha članka 35. je dati priliku državama ugovornicama da spriječe ili isprave povrede koje su navodno počinile prije nego se ti prigovori podnesu Sudu (vidi, na primjer, predmet *Misfud protiv Francuske* (odl.) [VV], br. 57220/00, § 15., ESLJP 2002-VIII). Sud napominje da se pri primjeni ovog pravila mora uzeti u obzir kontekst. U skladu s tim priznaje da se članak 35. stavak 1. mora primijeniti uz određeni stupanj fleksibilnosti i bez prekomjernog formalizma (vidi *Akdivar i drugi protiv Turske*, 16. rujna 1996., § 69., *Izješća o presudama i odlukama 1996-IV*).

31. U ovom predmetu Sud napominje da je rješenje kojim je Županijski sud u Koprivnici odbio ispraviti rješenje kojim se podnositeljičina žalba odbacuje kao nepravovremena dostavljeno podnositeljičinoj zastupnici 4. svibnja 2009. godine. Podnositeljica je potom podnijela ustavnu tužbu, a Ustavni sud je, nakon što je razdvojio podnositeljičinu ustavnu tužbu na dvije ustavne tužbe, 26. listopada 2009. odbacio obje ustavne tužbe. Rješenja Ustavnog suda dostavljena su podnositeljičinoj zastupnici 3. odnosno 7. prosinca 2009. godine.

32. Zahtjev je Sudu podnesen 1. ožujka 2010. godine, što je manje od šest mjeseci od dana kad su rješenja Ustavnog suda dostavljena podnositeljičinoj zastupnici, ali je dulje od šest mjeseci od dana kad je rješenje Županijskog suda u Koprivnici dostavljeno podnositeljičinoj zastupnici. Slijedi da Sud može odlučivati o zahtjevu samo ako je ustavna tužba protiv rješenja Županijskog suda u Koprivnici kojom se odbija podnositeljičin zahtjev za ispravkom prethodne odluke pravno sredstvo u smislu članka 35. stavak 1. Konvencije, u kojem bi se slučaju šestomjesečno razdoblje propisano tim člankom trebalo računati od dana dostave rješenja Ustavnog suda.

33. U tom pogledu Sud primjećuje da temeljem članka 62. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu RH svatko može podnijeti ustavnu tužbu ako smatra da mu je pojedinačnim aktom tijela državne vlasti, kojim je odlučeno o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela, povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda zajamčena Ustavom. Podnositeljica je u ustavnoj tužbi tvrdila da je rješenjima Županijskog suda u Koprivnici povrijeđeno njezino pravo na pristup sudu. Ne dovodeći u pitanje rješenje Ustavnog suda u odnosu na mjerodavne uvjete za ocjenu

dopuštenosti ustavnih tužbi, Sud smatra da podnositeljica zahtjeva podnošenjem ustavne tužbe nije postupila ni nerazumno ni protivno tekstu članka 62. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu RH. Sud stoga smatra da je u ovom slučaju ustavna tužba bila pravno sredstvo koje je podnositeljica morala iskoristiti.

34. U pogledu prigovora Vlade da podnositeljica nije upotrijebila druga raspoloživa domaća pravna sredstva, Sud ponavlja da pravilo o iscrpljivanju domaćih pravnih sredstava koje je sadržano u članku 35. stavak 1. Konvencije zahtijeva da svaki podnositelj ima normalnu mogućnost korištenja pravnih sredstava koja su raspoloživa i dostatna za zadovoljštinu u vezi s navedenim povredama. Postojanje tih pravnih sredstava mora biti dovoljno izvjesno, ne samo u teoriji nego i u praksi, bez čega neće imati dostupnost i djelotvornost koja se zahtijeva. Vlada koja tvrdi da nisu iscrpljena pravna sredstva dužna je uvjeriti Sud da je u relevantno vrijeme pravno sredstvo bilo učinkovito, dostupno i u teoriji i u praksi, tj. da je bilo na raspolaganju, da je moglo osigurati zadovoljštinu za podnositeljeve prigovore i da je nudilo razumne izgleda za uspjeh (vidi, između drugih izvora, prethodno navedeni predmet *Akdivar*, §§ 65. i 68.).

35. U ovom predmetu podnositeljica je saznala za ovršni postupak 27. studenoga 2006. godine kad joj je dostavljeno drugo rješenje o ovrsi. Reagirala je podnošenjem žalbe 4. prosinca 2006. godine protiv obaju rješenja o ovrsi i zatražila da se ukine klauzula ovršnosti prvog rješenja o ovrsi. Kad je saznala da je Županijski sud u Koprivnici greškom odbacio njezinu žalbu kao nepravovremenu, zatražila je da se ta odluka ispravi. Međutim, Županijski sud u Koprivnici odbio je taj zahtjev.

36. Vlada nije osporila činjenicu da se podnositeljica nalazila u pritvoru u vrijeme dostave prvog rješenja o ovrsi. Iz potvrde o primitku otpravka prvog rješenja o ovrsi također je jasno da Općinski sud u Krku nije podnositeljici dostavio rješenje putem zatvorskih vlasti kako je propisano člankom 137. Zakona o parničnom postupku. Umjesto toga je dostavljeno izvjesnome M.K. S obzirom na taj propust Općinskog suda u Krku, ovaj Sud je primoran prihvatiti podnositeljčine tvrdnje da je za ovršni postupak saznala tek nakon što joj je dostavljeno drugo rješenje o ovrsi. Slijedi da podnositeljica nije bila u mogućnosti pravovremeno podnijeti žalbu protiv prvog rješenja o ovrsi ili naknadno zatražiti da se postupak vrati u prijašnje stanje u zakonskom roku od tri mjeseca (vidi prethodni stavak 20.).

37. Što se tiče prijedloga za ukidanjem klauzule ovršnosti, podnositeljica je prijedlog podnijela podneskom od 4. prosinca 2006. godine (vidi § 10.). Međutim, domaći sudovi nisu donijeli posebnu odluku o tom zahtjevu.

38. S obzirom na navedeno, Sud smatra da je podnositeljica propisno iskoristila dostupna domaća pravna sredstva i da držala se pravila o roku od šest mjeseci. Slijedi da prigovori Vlade u ovom smislu moraju biti odbačeni.

39. Sud primjećuje da zahtjev podnositeljice nije očito neosnovan u smislu članka 35. stavak 3. (a) Konvencije. Primjećuje i da nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

B. Osnovanost

1. Tvrdnje stranaka

40. Podnositeljica zahtjeva navodi da se ovršni postupak koji je protiv nje pokrenut odnosi na telefonske pozive koje nije mogla uspostaviti jer se u dotično vrijeme nalazila u zatvoru i bio joj je oduzet telefon. Podnositeljica nadalje navodi da joj prvo rješenje o ovrsi nikad nije dostavljeno te da nije moglo postati pravomoćno. Podnositeljica također navodi da su svi njezini žalbeni navodi na drugo rješenje o ovrsi greškom odbačeni kao nepravovremeni jer je Županijski sud u Koprivnici smatrao da je žalbu podnijela 6. prosinca 2006. godine, a zapravo ju je podnijela 4. prosinca 2006. Prema tvrdnjama podnositeljice bilo je očito da je Županijski sud pogriješio, međutim nije ispravio tu pogrešku ni nakon njezine intervencije. Podnositeljica smatra da su domaći sudovi postupili nepošteno i lišili je pristupa sudu.

41. Vlada ponavlja tvrdnje da podnositeljica nije iscrpila raspoloživa domaća pravna sredstva i naglašava da podnositeljčina žalba na drugo rješenje o ovrsi ni u kojem slučaju nije bila dopuštena jer se nije odnosila na predmet izuzet od ovrhe.

2. Ocjena Suda

(a) Opća načela

42. Sud ponavlja da članak 6. stavak 1. Konvencije svima osigurava pravo da sudu ili sudištu podnesu zahtjev u vezi sa svojim pravima i obvezama građanske naravi. Pravo na pristup sudu ne uključuje samo pravo pokrenuti postupak već i pravo na "rješavanje" spora od strane suda (vidi tako primjerice predmet *Kutić protiv Hrvatske*, br. 48778/99, § 25., ESLJP 2002-II; *Multiplex protiv Hrvatske*, br. 58112/00, § 45., 10. srpnja 2003.; i *Menshakova protiv Ukrajine*, br. 377/02, § 52., 8. travnja 2010.). Najvažniji je faktor taj da je spor o kojem se odlučivalo u sudskom postupku stvarno ispitan (vidi predmet *Kostadin Mihaylov protiv Bugarske*, br. 17868/07, § 39., 27. ožujka 2008., i *Yanakiev protiv Bugarske*, br. 40476/98, § 69., 10. kolovoza 2006.).

43. Prvenstveno je na nacionalnim tijelima, posebice sudovima, da tumače domaće pravo. Uloga Suda ograničena je na provjeru koliko je takva interpretacija usklađena s Konvencijom. To se posebice odnosi na to kako sudovi tumače pravila postupovne prirode (vidi slučaj *Tejedor García protiv Španjolske*, 16. prosinca 1997., § 31., *Izvješća o presudama i odlukama*

1997-VIII). Sud u svakom pojedinom predmetu donosi ocjenu u svjetlu posebnih značajki dotičnog postupka i u vezi s predmetom i svrhom članka 6. stavak 1. (vidi, *mutatis mutandis*, predmet *Miragall Escolano i drugi protiv Španjolske*, br. 38366/97, 38688/97, 40777/98, 40843/98, 41015/98, 41400/98, 41446/98, 41484/98, 41487/98 i 41509/98, § 36., ESLJP 2000 I).

(b) Primjena ovih načela na ovaj predmet

44. U ovom predmetu Općinski sud u Krku se, nakon što je zaprimio podnesak podnositeljice od 4. prosinca 2006. godine, samo ograničio na to da ga proslijedi Županijskom sudu u Koprivnici kao žalbu protiv drugog rješenja o ovrsi. Županijski sud je greškom odbacio podnositeljičinu žalbu kao nepravovremenu, što je naknadno odbio ispraviti iako je priznao da je došlo do očite greške. Županijski sud u Koprivnici samo je utvrdio da bi podnositeljičina žalba protiv drugog rješenja o ovrsi u svakom slučaju bila odbačena jer nije dopuštena temeljem članka 46. Ovršnog zakona.

45. Čak i pod pretpostavkom da podnositeljičina žalba protiv drugog rješenja o ovrsi ne bi bila dopuštena, Sud napominje da je podnositeljičin podnesak od 4. prosinca 2006. godine bio prva žalba koju je podnositeljica podnijela nakon što je saznala za ovršni postupak. Sud je već u gore navedenom par. 36 utvrdio da je nezakonita dostava prvog rješenja o ovrsi praktično lišila podnositeljicu mogućnosti da pravna sredstva protiv ovrhe iskoristi ranije. Podnositeljičin podnesak od 4. prosinca 2006. godine je sadržavao žalbu protiv oba rješenja o ovrsi te prijedlog za ukidanjem klauzule ovršnosti prvog rješenja o ovrsi. Međutim, domaći su se sudovi pri ispitivanju podnositeljičina podneska ograničili samo na žalbu protiv drugog rješenja o ovrsi, a čak su i tu žalbu odbacili na neispravnoj osnovi.

46. Sud ponavlja da rizik od bilo kakve greške koju počini državno tijelo mora snositi država, a greške se ne smiju ispravljati na teret dotičnih pojedinaca (vidi predmet *Gashi protiv Hrvatske*, br. 32457/05, § 40., 13. prosinca 2007., i *Gladysheva protiv Rusije*, br. 7097/10, § 80., 6. prosinca 2011. godine). U ovom su predmetu domaći sudovi nekoliko puta pogriješili. Kao prvo, dostava prvog rješenja o ovrsi nije bila u skladu sa zakonom te je ono postalo pravomoćno, a da nikada nije ni došlo do podnositeljice. Kao drugo, domaći sudovi su restriktivno tumačili podnositeljičin podnesak od 4. prosinca 2006. godine te nisu donijeli odluku ni o njezinoj žalbi protiv prvog rješenja o ovrsi ni o njezinom prijedlogu za ukidanjem klauzule ovršnosti prvog rješenja o ovrsi. Kao treće, podnositeljičina žalba greškom je odbačena kao nepravovremena.

47. U takvima okolnostima, Sud smatra da su domaći sudovi na taj način spriječili da o osnovanosti podnositeljičinog predmeta odluči sudska vlast, u tolikoj mjeri da je narušena sama bit njezinog prava na pristup sudu (vidi *mutatis mutandis*, predmet *Ateş Mimarlık Mühendislik A.Ş protiv Turske*, br. 33275/05, § 48., 25. rujna 2012. godine).

48. Stoga je došlo do povrede članka 6. stavak 1. Konvencije.

II. NAVODNA POVREDA ČLANKA 13. KONVENCIJE

49. Podnositeljica također prigovara da nije imala učinkovito pravno sredstvo u vezi sa svojim prigovorom koji se odnosi na pristup sudu. Poziva se na članak 13. Konvencije koji glasi kako slijedi:

„Svatko čija su prava i slobode koje su priznate u ovoj Konvenciji povrijeđene ima pravo na djelotvorna pravna sredstva pred domaćim državnim tijelom čak i u slučaju kad su povredu počinile osobe koje su djelovale u službenom svojstvu.“

50. Podnositeljica ponavlja tvrdnje iznesene u svojem prigovoru na nedostatak pristupa sudu.

51. Vlada osporava te tvrdnje.

52. Sud primjećuje da je ovaj prigovor povezan s onim koji je prethodno ispitan i stoga se isto tako mora proglasiti dopuštenim.

53. S obzirom na prethodna utvrđenja i činjenicu da je članak 6. stavak 1. *lex specialis* u odnosu na članak 13. (vidi primjerice *Sukhorubchenko protiv Rusije*, br. 69315/01, § 60., 10. veljače 2005., i *Jalloh protiv Njemačke* (odl.), br. 54810/00, 26. listopada 2004.), Sud smatra da nije potrebno zasebno ispitati osnovanost identičnog prigovora podnositeljice koji je podnesen sukladno članku 13. Konvencije (vidi predmet *Jovanović protiv Srbije*, br. 32299/08, § 53., 2. listopada 2012. godine).

III. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

54. Člankom 41. Konvencije propisano je:

„Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravičnu naknadu povrijeđenoj stranci.“

A. Šteta

55. Podnositeljica potražuje 15.000 kuna na ime naknade nematerijalne štete.

56. Vlada smatra da je podnositeljčin zahtjev za pravičnom naknadom prekomjeran, neosnovan i nepotkrijepljen te da nema nikakve uzročne veze između povreda kojima podnositeljica prigovara i njenog novčanog potraživanja.

57. Sud podnositeljici zahtjeva dosuđuje iznos od 1.950 EUR na ime naknade nematerijalne štete, uz sav porez koji bi joj mogao biti zaračunat.

B. Troškovi i izdaci

58. Podnositeljica zahtjeva također potražuje 9.150 kuna na ime troškova i izdataka nastalih pred domaćim sudovima i 6.150 kuna za troškove i izdatke pred ovim Sudom.

59. Vlada smatra da je podnositeljčin zahtjev po toj osnovi previsok i navodi da podnositeljica nije podnijela relevantne isprave kojima potkrepljuje navodno pretrpljene troškove. Tvrdi da Sud na temelju takvih propusta treba potpuno ili djelomično odbaciti tužbeni zahtjev podnositeljice.

60. Prema praksi Suda, podnositelj ima pravo na naknadu troškova i izdataka samo u mjeri u kojoj se dokaže da ih je stvarno i neophodno pretrpio i da je njihova visina bila razumna (vidi predmet *Editions Plon protiv Francuske*, br. 58148/00, § 64, ESLJP 2004-IV). To znači, podnositelj ih je morao platiti ili ih je bio obavezan platiti sukladno zakonskoj ili ugovornoj obvezi, a oni moraju biti neizbježni kako bi se izbjeglo utvrđeno kršenje prava ili priskrbio pravni lijek (vidi predmet *Belchev protiv Bugarske*, br. 39270/98, § 113., 8. travnja 2004., i *Hajnal protiv Srbije*, br. 36937/06, § 154., 19. lipnja 2012.). U ovom predmetu, uzimajući u obzir prethodno navedene kriterije, Sud smatra razumnim dosuditi iznos od 1.150 EUR za troškove i izdatke u postupku pred domaćim sudovima te 850 EUR za postupak pred ovim Sudom, uvećano za sve poreze koji bi mogli biti zaračunati podnositeljici zahtjeva na taj iznos.

C. Zatezne kamate

61. Sud smatra primjerenim da se stopa zatezne kamate temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO

1. *Utvrđuje* da su prigovori na temelju članka 6. stavak 1. i 13. Konvencije dopušteni;
2. *Presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavak 1. Konvencije;
3. *Presuđuje* kako nema potrebe zasebno ispitati prigovor temeljem članka 13. Konvencije;

4. *Presuđuje*

(a) da tužena država treba isplatiti podnositeljici, u roku od tri mjeseca od dana kad presuda postane pravomoćna u skladu s člankom 44. stavak 2. Konvencije, sljedeće iznose koje je potrebno preračunati u hrvatske kune prema tečaju važećem na dan isplate:

(i) 1.950 EUR (tisuću devetsto pedeset eura), na ime nematerijalne štete, uvećanih za sve poreze koji bi se mogli zaračunavati;

(ii) 2.000 EUR (dvije tisuće eura) na ime troškova i izdataka, uvećanih za sve poreze koje bi se podnositeljici zahtjeva mogli zaračunati;

(b) da se od protoka naprijed navedena tri mjeseca do namirenja na prethodno spomenute iznose plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 30. travnja 2014. godine, u skladu s pravilom 77. stavak 2. i 3. Poslovnika Suda.

Søren Nielsen
Tajnik

Isabelle Berro-Lefèvre
Predsjednica

© *Ured zastupnika RH pred Europskim sudom za ljudska prava. Sva prava pridržana.*